

Стана ЂУРИЋ-КЛАЈН
музиколог
(Београд, 5. V 1908 – Београд, 18. II 1986)

У Београду је завршила основну школу, гимназију, Музичку школу и на Филозофском факултету студирала упоредну књижевност и историју музике код Милоја Милојевића. Као пијанисткиња усавршавала се у класи Лазара Левија у Паризу, а на Сорбони је завршила *Течај из француске цивилизације*. По повратку у Југославију деловала је 1929–1941. као пијанисткиња. Прва је у нашој средини извела *Концерт за клавир и оркестар у G-дуру* Мориса Равела, *Ноћи у шпанским вртovima* Мануела де Фаље, *Клавирски концерт* Игнација Јана Падеревског и друге композиције. Године 1932. постала је члан Организационог одбора Коларчевог народног универзитета. Учествовала је, као извођач и предавач, у раду познатих *Музичких часова* на овој установи. Од 1937. до 1945. била је професор у Музичкој школи „Станковић“. После Другог светског рата окренула се музикологији и музичкој критици. Од 1945. до 1948. била је референт за музику у Министарству просвете НР Србије, а од 1950. до 1971. доцент, па професор за Историју југословенске музике на Музичкој академији у Београду. Паралелно је од 1949. до 1974. деловала у Музиколошком институту САНУ, најпре као секретар, затим научни сарадник, а од 1962. до 1974. као директор. Била је покретач и главни уредник (1932–1936, 1955–1966), најбољег српског и југословенског музичког часописа *Звук*. Од 1938. до 1941. уређивала је, заједно с Миленком Живковићем и Вацлавом Ведралом, *Музички гласник*.

Један од пионира српске музикологије, Стана Ђурић-Клајн је и прва жена-музиколог у Србији. Главно подручје њеног научноистраживачког рада била је историја српске музике, посебно се интересовала за музику XVIII века. Највише је, међутим, истраживала музику XIX столећа. Објавила је велики број студија, расправа и чланака о заборављеним и слабо познатим старијим српским музичарима.

Животно дело СЂК јесте *Развој музичке уметности у Србији* (објављено у књизи: Josip Andreis – Dragotin Cvetko – СЂК: *Historijski razvoj muzičke kulture u Jugoslaviji*, Zagreb 1962). То је прва историја српске музике, она полази од најстаријих познатих података и споменика, и стиже до савременог доба.

Посебан афинитет СЂК је испољила према историји писане речи о музици код Срба. Поред осталог, за штампу је приредила књиге Петра Коњовића, Владимира Р. Ђорђевића и Војислава Вучковића. За прво издање библиотеке *Српска књижевност у сто књига* приредила је прву, до данас једину антологију српске музичке есејистике (*Есеји о уметности*, 1966).

Као музиколог учествовала је на многобројним научним скуповима у земљи и иностранству. Један је од најзначајнијих српских и југословенских музичких лексикографа; текстовима о српској музици и музичарима сарађивала је у најугледнијим светским музичким и другим енциклопедијама: *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, *Большая советская энциклопедия*, *Enciclopedia della musica* и др. Била је уредник за српску музику у оба издања *Музичке енциклопедије* Југославенског лексикографског завода у Загребу и у *Енциклопедији Југославије* истог издавача.

Као сарадник и директор Музиколошког института САНУ формирала је архивску збирку аутографа, преписа, старих и ретких издања српске музике, једну од најбогатијих у нашој земљи.

Музичком критиком почела се бавити пре Другог светског рата (*Музички гласник, Правда*). Између 1955. и 1980. била је оперски и балетски критичар београдског листа *Политика*. СЂК је и преводилац музиколошке литературе с француског, немачког, руског и словеначког језика.

Добитница је Октобарске награде Београда (1974), Ордена за заслуге за народ за златном звездом (1978), Седмојулске награде за животно дело (1982) и других признања.

Библиографија Стане Ђурић-Клајн саопштена је у књизи Роксанде Пејовић, *Музиколог Стана Ђурић-Клајн: историографска, есејистичка и критичарска делатност*, САНУ (Посебна издања, књ. DCXVII, Одељење ликовне и музичке уметности, књ. 9) – Музиколошки институт САНУ – Удружење композитора Србије, Београд 1994, 173–201.

БИБЛИОГРАФИЈА*

Књиге

1. *Музика и музичари*. Избор чланака и студија. Просвета, Београд 1956, 176 стр.
2. *Увод у историју југословенске музике*. Б. и., Б. м., 1959, 116 стр.
3. *Razvoj muzičke umetnosti u Srbiji*, у: Josip Andreis – Dragotin Cvetko – Stana Đurić-Klajn, *Historijski razvoj muzičke kulture u Jugoslaviji*, Školska knjiga, Zagreb 1962, 529–709.
4. *Uvod u istoriju jugoslovenske muzike*. Drugo, dopunjeno izdanje. Umetnička akademija, Beograd, 1963, 58 str.
5. *Историјски развој музичке културе у Србији*. Pro musica (Едиција „Pro musica“, 1), Београд 1971, 184 стр.
6. *A Survey of Serbian Music through the Ages*. Translated by Nada Ćurčija-Prodanović. Association of composers of Serbia, Belgrade 1972, 200 pp.
7. *Akordi prošlosti*. Prosveta, Beograd 1981, 312 str.
8. *Млади дани Стевана Мокрањца*. „Мокрањчеви дани“, Неготин 1981, 116 стр.
9. *Музички записи*. Културно-просветна заједница Србије – Музиколошки институт Српске академије наука и уметности – „Вук Караџић“ (Библиотека „Култура и друштво“), Београд 1986, 216 стр.

Студије и чланци**

* Са извесним исправкама ова библиографија преузета је из монографије Роксанде Пејовић, *Музиколог Стана Ђурић-Клајн: историографска, есејистичка и критичарска делатност*, САНУ (Посебна издања, књ. DCXXVII, Одељење ликовне и музичке уметности, књ. 9) – Музиколошки институт САНУ – Удружење композитора Србије, Београд 1994, стр. 173–201.

** Уколико место издања није наведено, посредни је Београд.

10. [Стана Рибникар] *Гете и музика*, Музички гласник, 1932, V, 3–4, 65–71.
11. [С. Р.] *Нешто о Шопену*, Музички гласник, 1932, V, 3–4, 78–81.
12. [Стана Рибникар] *Игор Стравински*, Музички гласник, 1932, V, 5–6, 129–132.
13. [Stana Ribnikar] *Intimni lik Kornelija Stankovića*, *Zvuk*, 1932–1933, I, 1, 14–17. 14. *Thomas Mann, Souffrances et grandeur de Richard Wagner*, *Zvuk*, 1932–1933, I, 12, 423–424. Stana Ribnikar.
15. [Stana Ribnikar] *Leimer-Giesecking: Modernes Klavierspiel*, *Zvuk*, 1933–1934, II, 3, 108–109.
16. [Stana Ribnikar] *Povodom pisma g. Milenka Živkovića*, *Zvuk*, 1933–1934, II, 3, 108–109.
17. [S. R.] *Guy de Pourtalès – Wagner Edition. Nouvelle Revue Française, Paris*, *Zvuk*, 1933–1934, II, 4, 157.
18. [S. R.] *Dr Josip Mantuani, 28. III 1866 – 18. III 1933*, *Zvuk*, 1933–1934, II, 6, 231.
19. [S. R.] *V. Dandre, Anna Pavlova in art and life*, *Zvuk*, 1933–1934, II, 6, 239.
20. [S. R.] *Srećko Albini. 10. XII 1869 – 18. IV 1933*, *Zvuk*, 1933–1934, II, 7, 271.
21. [Stana Ribnikar] *Tragovi svetovne muzike u srpskoj prošlosti*, *Zvuk*, 1935, III, 94–100.
22. [Stana Ribnikar] *Kornelije Stanković i njegovo doba*, *Zvuk*, 1935, III, 5, 173–177.
23. [Stana Ribnikar] *Dr Vojislav Vučković: Materialistička filozofija umetnosti*, *Zvuk*, 1935, III, 6, 243–244.
24. [Stana Ribnikar] *Savremena muzika na praškom festivalu*, *Zvuk*, 1935, III, 8–9, 341–344.
25. *Француска савремена музика*, у: *Музика од краја XVI до XX века. (Преглед карактеристичних момената у развоју европске музике новог века)*, Коларчев народни универзитет (Библиотека КНУ, књ. 19), Београд 1936, 61–68.
26. *Улога жене у музици*, *Жена данас*, 1936, 2, 4.
27. *Путеви наше Модерне*, Музички гласник, 1938, VIII, 1, 7–10.
28. *Музика у радничкој комори*, Музички гласник, 1938, VIII, 1, 13.
29. *Хрватски композитори против туђинских елемената*, Музички гласник, 1938, VIII, 2, 34–35.
30. *Фјодор Шаљатин је умро*, Музички гласник, 1938, VIII, 4, 82–83.
31. *Др Миховил Томандл: Споменица Панчевачког српског црквеног певачког друштва (Панчево, 1938)*, Музички гласник, VIII, 5, 103–105.

32. *Интернационална конференција за музичко васпитање и медицинску педагогију*, Музички гласник, 1938, VIII, 7, 148–149. U. S.
33. *Наместо увода*, Музички гласник, 1938, 8–9, 156–160.
34. *Музичко стварање у Немачкој по званичним прописима*, Музички гласник, 1938, VIII, 10, 221–222.
35. *Из преписке Модеста Мусоргског. Поводом стогодишњице рођења*, Музички гласник, 1939, IX, 3–4, 63–69.
36. *Диригована или слободна уметност*, Музички гласник, 1939, IX, 5, 94–97.
37. *Љубица и Даница С. Јанковић: Народне игре (III књига, Београд, 1939)*, Музички гласник, 1939, IX, 5, 108–109.
38. *Основне вежбе за клавир, саставиле Д. Велимировић и М. Ђаја*, Музички гласник, IX, 6, 132. С. Ђ-К.
39. *Ернест Кренек о проблемима савремене опере*, Музички гласник, 1939, IX, 7–8, 142–144. U. S.
40. *Sodobna srpska glasba*, prev. Dragotin Cvetko, Ljubljanski zvon, Ljubljana 1940, LX, 5–6, 263–267.
41. *Два значајна датума*, Музички гласник, 1940, X, 1, 1–2. С. Ђ-К. [Поводом преноса посмртних остатака Корнелија Станковића из Будимпеште и поводом педесет година од првог гостовања Музичког друштва „Станковић“ у Пешти.]
42. *Десет година „Музичког гласника“*, Музички гласник, 1940, X, 1, 7–17.
43. *Евгениј Ваулин: Школа за клавир, наклада Ф. Шидак*, Музички гласник, 1940, X, 3–4, 63–64. С. Ђ-К.
44. *Лука Крамољс и Матија Тормс: Pevska vadnica*, Музички гласник, 1940, X, 7–8, 141. С. Ђ-К.
45. *Марко Тајчевић: За мале*, Музички гласник, 1940, X, 9–10, 157. С. Ђ-К.
46. *Корнелије Станковић*, Напред, 1940, III, 41, 4–7. [Поводом преноса посмртних остатака из Будимпеште у Београд.]
47. *П. И. Чајковски*, Напред, 1940, III, 53, 6–7.
48. *Горки и музика*, Наша књижевност, 1946, I, 2, 6–7, 425–429.
49. *Светозар Марковић у српској музици*, Наша књижевност, 1946, I, 3, 9, 152–153.

50. *Миленко Живковић: Уметност хорског певања*, Наша књижевност, 1946, I, 3,10, 311.
51. *Вук Караџић и српска музика*, Књижевност, 1947, II, 9–10, 259–267.
52. *Композиције Бранкових песама*, Летопис Матице српске, год. СХХI, књ. 361, св. 4, Нови Сад 1947, 226–230.
53. *Mihail Ivanovič Glinka*, Narodna armija, 8. II 1947.
54. *Национално у делу Глинке*, Југославија – СССР, 1948, 33, 28–31.
55. *Неостварени сан Корнелија Станковића*, Књижевне новине, 13. IV 1948, I, 9.
56. *Контуре нашег новог музичког стваралаштва*, Музика, 1948, I, 1, 17–23.
57. *Фредерик Шопен*, Књижевне новине, 18. X 1949.
58. *L' état actuel de la musique yougoslave*, Cahiers de France, Paris 1950.
59. *Први српски либрето*, Књижевност, 1950, V, 4, 384–387.
60. *Сто година српске уметничке музике*, Културни живот, 1950, II, 1, 29–33.
61. *Исидор Бајић*, Летопис Матице српске, Нови Сад, 1950, год. СХХVI, књ. 365, св. 3–4, 183–186.
62. *Kornelije Stanković i Stevan Mokranjac u očima inozemstva*, Ilustrovani vjesnik, 283–284, Zagreb 1951, 25.
63. *Теме на конгресу у Опатији*, Књижевне новине, 12. X 1951.
64. *О стогодишњици Јосифа Маринковића*, Књижевне новине, 27. X 1951.
65. *Војислав Вучковић. О годишњици смрти*, Књижевне новине, 23. XII 1951.
66. *Народна уметност у нашој земљи живи интензивним животом*, Политика, 19. IX 1951.
67. *Десет година од смрти Станислава Биничког*, Књижевне новине, 16. II 1952.
68. *Проблем југословенске химне*, Књижевне новине, 27. IV 1952.
69. *Савремени музички живот у светлу једног међународног музичког конгреса*, Књижевне новине, 24. VI 1952.
70. *Беч у данима музике*, Политика, 12. VI 1952.
71. *Gesellschaftsformen in Musikentwicklung* [In]: Internationaler Musikkongressbericht, Wien, 1953, 136–139.

72. *L' art musical yougoslave*, La revue française, Paris, septembre 1953, 48.
73. *Одјеци романтизма у српској музици*, Радио Београд, 1953, IX, 142, 3. и 19.
74. *Јосиф Маринковић*, Радио Београд, 1953, IX, 144, 2–3.
75. *Антун Добронић*, Ревија књижевности, позоришта, лирике, филма, ликовне уметности, 16. IV 1953.
76. *Могућност домаће опере*, Политика, 5. IX 1954.
77. *Виолиниста и авантуриста Иван-Мане Јарновић*, Политика, 29. и 30. XI и 1. XII 1954.
78. *Фински национални бард Јан Сибелијус*, Културни гласник, 1955, 12, 26–31.
79. *Фински национални бард Јан Сибелијус. Поводом деведесетогодишњице рођења*, Политика, 11. XII 1955.
80. *Десет година Београдске опере*, Позоришни живот, 1955, I, 25–32 и 52.
81. *Ciljevi i zadaci*, Zvuk, 1955, 1, 1–4.
82. *Илочка јеремјада је имала своју мелодију*, Борба, 9. XII 1956.
83. *Un contemporain de Mozart: I. M. Jarnović*, [In]: *Bericht über den internationalen musikwissenschaftlichen Kongress, Wien, Mozartjahr 1956*, Graz – Köln 1958, 134–138.
84. *Место наше музике у свету*, Културни гласник, 1956, 3, 27–35.
85. *Место наше музике у свету*, НИН, 11. III 1956.
86. *Музика код Стерије*, Политика, 1, 2. и 3. V 1956.
87. *L' opéra yougoslave contemporain*, [In]: *Théâtre dans le monde*, Paris 1956.
88. *Zgodovinski razvoj jugoslavanskega opernega ustvarjanja*, Gledališki list Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, Maribor 1957–1958, XII, 5, 82–95; 9, 169–172; 11, 231–234; 13, 324–326.
89. *Музика Народу*, Политика, 1, 2, 3. V 1957.
90. *Прашко пролеће*, Политика, 10. VI 1957.
91. *Потрага за либретом*, Политика, 4. VIII 1957.
92. *Петар Стојановић*, Политика, 15. IX 1957.
93. *Petar Krstić, 18. XII 1877 – 21. I 1957*, Zvuk, 1957, 9–10, 397–399.

94. *Dani muzike u Varšavi*, *Zvuk*, 1957, 9–10, 400–404.
95. *Композитор Љубица Марић*, *Жена данас*, 1957, 154, 9.
96. *Архиви као извори за историју српске музике*, *Архивски алманах*, 1958, 1, 44–47.
97. *Двадесет година Музичке академије у Београду 1937–1957*, Београд 1958, 6–19.
98. *Југословенска музика у Ларусу*, *Политика*, 3. VIII 1958.
99. *Corr spondance in dite de Johannes Brahms*, [In]: *Bericht  ber den siebenten internationalen musikwissenschaftlichen Kongress, Köln 1958*, Kassel – Basel – London – New York, 1959.
100. *Стеван Христић*, *Позоришни живот*, 1959, IV, 9, 19.
101. *Historical development of the Yugoslav music. Serbia* [In]: *Yugoslav Music*. Editors: Josip Andreis and Slavko Zlati . Translated by Karla Kunc. Edition „Jugoslavija“, Београд, 1959, 28–37.
102. *Југословенска национална опера XIX века. L' opéra national yougoslave du XIX  me siècle*. [Реферат на музиколошком конгресу у Будимпешти, 1960].
103. *Поводом концерта Удружења музичких уметника Србије. Диференцијације у музичком животу*, *Политика*, 5. II 1960.
104. *Где је стара „кајда“*, *Политика*, 29. и 30. XI 1961.
105. *Јосиф Шлезингер, зачетник српског музичког живота у XIX веку*, *Јеврејски алманах 1961–1962*, Београд 1963, 68–74.
106. *Двадесет пет година Музичке академије у Београду 1937–1961*, Београд 1963, 10–20.
107. *Петар Коњовић. Поводом осамдесетогодишњице рођења*, *Позоришни живот*, 1963, VII, 22, 25–26.
108. *Мартин из Крањске*, *Политика*, 29. и 30. XI и 1. XII 1964.
109. *Марш на Дрину*, *Pro musica*, 1965, 2, 3–4.
110. *Muzi ki izlet u SAD*, *Zvuk*, 1965, 63, 313–322.
111. *Milenko  ivkovi ,  ivotni tok i delo*, *Zvuk*, 1965, 63, 300–303.
112. *Kornelije Stankovi , nekad i sad*, *Zvuk*, 1965, 65, 604–609.
113. *Certains aspects de la musique profane serbe de l' époque féodale*, [In]: *Musiqua antiqua Europae orientalis*. Acta scientifica Congressus Bydgoszcz, Warszawa 1966, 117–139.

114. *Музичка есејистика и публицистика у Срба*, у: *Есеји о уметности*. За штампу приредили: Драмска уметност – Јован Тирилов; Музичка уметност – Стана Ђурић-Клајн; Ликовна уметност – Лазар Трифуновић. Матица српска – Српска књижевна задруга (Библиотека „Српска књижевност у сто књига“, књ. 91), Нови Сад – Београд 1966, 175–201.
115. *Glasbena esejistika in muzikologija pri Srbih*, Muzikološki zbornik, Ljubljana 1966, II, 95–100.
116. *Јованка Стојковић, заборављени српски музичар*, Pro musica, 1966, 13, 4.
117. *Први оперски покушај*, Pro musica, 1966, 19, 6.
118. *Драгомир Кранчевић*, Pro musica, 1966, 20, 6–8.
119. *Место Стевана Мокрањца у историји наше музике*, Развитак, Зајечар 1966, VI, 6, 62–66.
120. *Завештање Војислава Вучковића*, Политика, 29. XII 1967.
121. *Certains aspects de la musique profane serbe de l'époque féodale*, Zvuk, 1967, 77–78, 66–77.
122. *Музички живот у Београду пре 1869. године*, у: *Један век Народног позоришта у Београду*, Београд 1968, 596–601.
123. *Завештање Војислава Вучковића*, Pro musica, 1968, 28, 19.
124. *Српска хорска музика до првог светског рата, Нишке хорске свечаности*, Pro musica, 1968, 32–33, 6–7.
125. *Улога Петра Коњовића у нашој култури*, Pro musica, 1968, 37, 12–13.
126. *Ruski umetnički misionar XIX veka u jugoslovenskim zemljama*, Arti musices, Zagreb 1969, 1, 161–171.
127. *Бела књига о опери. Тражење решења за садашње и будуће ситуације*, Политика, 21. III 1970.
128. *Две стотине година од рођења Лудвига ван Бетовена. Бетовен и ми*, Политика, 12. XII 1970.
129. *Плодна и разноврсна делатност Светолика Паићана*, Pro musica, 1970, 45, 12–13.
130. *Petar Konjović, osnivač Muzikološkog odseka i muzički pisac*, Zvuk, 1970, 108, 341–343.
131. *Петар Коњовић. Post mortem*, у: *Споменица посвећена преминулом академику Петру Коњовићу*, САНУ (Посебна издања, CDXLVII, Споменица, 53), Београд 1971, 37–40.

132. *Трагом старе словенске музике*, Политика, 4. XII 1971.
133. *Бранко Драгутиновић – In memoriam*, Политика, 27. XII 1971.
134. *Стеван Мокрањац у сећањима и исповестима своје супруге*, у: *Зборник радова о Стевану Мокрањуцу*, САНУ, Београд 1971, 159–170.
135. *Библиографија о Стевану Мокрањуцу*, у: *Зборник радова о Стевану Мокрањуцу*, САНУ, Београд 1971, 245–269.
136. *Poslednja nadanja i traganja Antuna Dobronića*, *Arti musices*, Zagreb 1972, 3, 77–85.
137. *Др Димитрије Стефановић*, *Pro musica*, 1972, 60, 4–5.
138. *Šezdesetogodišnji Oskar Danon*, *Bilten SOKOJ-a*, 21. februar 1973, 1–2.
139. *Исидор Бајић. Омиљени тумач осећања свог народа*, *Pro musica*, 1973, 67–68, 8–10.
140. *Трагом музике у XVIII веку*, у: *Српска музика кроз векове*, Галерија САНУ (каталог бр. 22), Београд 1973, 153–168.
141. *Sedamdeset leta Predraga Miloševića*, *Bilten SOKOJ-a*, april 1974, 1–2.
142. *Музички живот у Београду до 1918*, у: *Историја Београда*, књ. II: Деветнаести век, ур. В. Чубриловић, САНУ – Просвета, Београд 1974, 704–716.
143. *Музички живот у граду између два рата. Музички живот после 1945. године*, у: *Историја Београда*, књ. III: Двадесети век, ур. В. Чубриловић, САНУ – Просвета, Београд 1974, 398–416.
144. *Музичко школовање у Србији до 1914. године*, у: *Музичка школа Мокрањац 1899–1974*, Музичка школа „Мокрањац“, Београд, 1974, 11–41.
145. *Емил Хајек. In memoriam*, Политика, 19. III 1974.
146. *Изложба Српска музика кроз векове*, *Pro musica*, 1974, 71, 8–9.
147. *Стеван Мокрањац у сећањима и исповестима своје супруге*, *Pro musica* (V југословенске хорске свечаности, Ниш 1974), 1974, 8–10.
148. *Музика зближава људе. Разговор вођен са Станом Ђурић-Клајн на Другом програму Радио-Београда*, Књижевне новине, 16. XI 1975.
149. *Давнашњи дуг. Више од тридесет година после смрти Војислава Вучковића први пут штампане његове композиције*, Политика, 16. VIII 1975.
150. *Српска музичка школа. 1899–1914*, *Pro musica*, 1975, 77, 7–9; 78, 7–9.
151. *Кристина де Санти*, Политика, 11. IX 1976.

152. *Поводом 30-годишњице Југоконцерта. Продор наше уметности у свет. Док су првих петнаестак година наступања страних уметника или ансамбала по броју премашивала домаће, од 1960. на овамо тај однос се у великој мери преобраћа у корист домаћих који одлазе у иностранство*, Политика, 28. XII 1976.
153. *Muzika na srpskim scenama u XIX veku*, Scena, 2, Novi Sad 1976, 68–71.
154. *Scenska muzika na repertoaru Narodnog pozorišta u Beogradu 1868–1914. u Muzeju pozorišne umetnosti SR Srbije, Beograd, 1976*, Teatron, 1976, 7, 112–113.
155. *Оркестри у Србији до оснивања Филхармоније*, у: *Београдска филхармонија 1923–1973*, Београд, 1977, 15–28.
156. *Јубилеј најстаријег уметничког факултета. Четрдесет година оданости музици. За заслуге у образовању и ширењу музичке уметности председник Тито одликовао Факултет Орденом рада са црвеном заставом*, Политика, 22. XI 1977.
157. *Јован Урбан*, Pro musica, 1977, 91, 8–9.
158. *In memoriam. Анита Мезетова*, Политика, 26. III 1980.
159. *О петогодишњици смрти Душана Скворана. Велики хуманиста и поклоник музике*, Политика, 23. VIII 1980.
160. *Први претеча часописа Pro musica у Србији*, Pro musica, 1980, 100, 4–5.
161. *Војислав Вучковић, уметник и борац. Седамдесетогодишњица од рођења*, Pro musica, 1980, 105, 15–17.
162. *Мокрањчеви коментари и маргиналије*, Pro musica, 1981, 110, 7–8.
163. *Мало позната сведочанства о Мокрањчевом походу у западне крајеве. Стеван Ст. Мокрањац. Поводом 125-годишњице рођења*, Pro musica, септембар 1981, 26–28.
164. *Одјеци српске револуције у нашој музици XX века*, у: *Историјски значај српске револуције 1804. године*, САНУ (Научни скупови, XVIII, Одељење историјских наука, 5), Београд 1983, 451–464.
165. *Исидор Бајић на југу Балкана*, Pro musica, 1983, 117–118, 6–9.
166. *Корнелије Станковић у кругу својих савременика*, у: *Корнелије Станковић и његово доба*, зборник радова, ур. Д. Стефановић, Научни скупови САНУ, књ. XXIV, Одељење ликовне и музичке уметности, 1, Београд 1985, 55–66.

414. Петар Коњовић, *Књига о музици, српској и славенској*. Матица српска, Нови Сад 1947. (Предговор и редакција)
415. Владимир Р. Ђорђевић, *Прилози биографском речнику српских музичара*. Српска академија наука (Посебна издања, књ. CLXIX, Музиколошки институт, књ. 1), Београд 1950. (Предговор и редакција.)
416. Војислав Вучковић, *Избор есеја*. Српска академија наука, Посебна издања, књ. ССXXXIII, Музиколошки институт, књ. 7), Београд 1953. (Предговор: „Есејистички рад Војислава Вучковића“, стр. 1–10, и уредник.)
417. Jožef Šulhof, *Knjiga o operama*. „Bratstvo-jedinstvo“, Novi Sad 1954. (Uvodni članak: *Istorijski razvoj jugoslovenskog operskog stvaralaštva*).
418. *Ballet Yougoslave*. Traduit par Mila Đorđević. „Jugoslavija“, Beograd 1958. (Предговор.)
419. Миодраг А. Васиљевић, *Народне мелодије Црне Горе*. Музиколошки институт (Посебна издања, књ. 12), Београд 1965. (Уводни чланак: „Миодраг Васиљевић и његов рад на прикупљању црногорског музичког фолклора.)
420. Стеван Ст. Мокрањац, *Записи народних мелодија*. Музиколошки институт (Посебна издања, књ. 13), Београд 1966. (Уводни чланак: „Коментари и маргиналије Стевана Мокрањца“.)
421. *Српска музика кроз векове*. Галерија САНУ (каталог изложбе, бр. 22), Београд 1973. (Главни уредник.)
422. *Стара српска музика: примери црквених песама из XV века*. Припремио Димитрије Стефановић. Музиколошки институт САНУ (књ. 16/1, 2), Београд 1973. (Главни уредник.)
423. *Muzika. Ljudi, instrumenti, dela*, t. I–II. Priredio Norber Difurk. Prevela s francuskog grupa prevodilaca. „Vuk Karadžić“, Beograd 1982. (Predgovor.)

Енциклопедије, лексикографска и библиографска издања

424. *Enciklopedija Jugoslavije*, t. 1–8. Leksikografski zavod FNRJ (od šestog toma: Jugoslavenski leksikografski zavod), Zagreb MCMLV–MCMLXXI. Drugo izdanje, nedovršeno: knj. 1–6 (A – Katlanovska banja), 1980–1990.
425. *Muzička enciklopedija*, t. 1–2. Leksikografski zavod FNRJ (drugi tom: Jugoslavenski leksikografski zavod), Zagreb 1958–1963. Drugo, dopunjeno izdanje, u tri toma: 1971–1977.
Попис одредница: Ačkun Ernest; Anckier-Casteran Nicole; Andrašević Stjepan; Andrejević Teodor; Arsenović Teodora; Atanasijević Slavka; Azanjac Miodrag; Babić Bogdan; Bajić Isidor; Bajšanski Milan; Bakočević Radmila; Balet u Srbiji; Bandur Jovan; Beogradsko pevačko društvo; Bingulac Petar; Binički Stanislav; Binički Miroslava; Blažek Dragutin; Bošković Nataša; Bošnjaković Ljubomir; Bruči Rudolf; Brun Bruno; Bugarinović Melanija; Butakov Aleksej; Ce Josif; Cijukova-Savić Sultana; Collegium musicum; Cunelli-Monastri Nika; Cvejić Biserka; Cvejić Nikola; Cvejić Žarko; Čakarević Đurđevika; Čangalović Miroslav; Čížek Dragutin; Čolak-Antić Antonije; Čolić Dragutin; Danon Oskar; Davičo Lujo; Dorner Mirko; Doubek Hugo; Dragutinović

Branko; Dragutinović Merima; Đorđević Vladimir; Gusle, pevačko društvo; Hadnađev Mirko; Hajek Emil; Havlas Gvido; Hlavač Vojtech; Hristić Stevan; Ilić Danica; Ilić Petar; Ilić Vojislav; Ilijin Milica; Indić Eugen; Jakšić Đura; Janković Stanoje; Jovanović Dušan; Jovanović Katarina; Jovanović Milan-Braca; Jovanović Milorad; Jovanović Olga; Joksimović Božidar; Király Ernő; Kiss Lajos; Konjović Petar; Kostić Dušan; Kotur Dušan; Kritika, muzička. Srbija; Krstić Petar; Krstić Danica; Logar Mihovil; Ljubičić Ljubica; Maksimović Aksentije; Malbaški Slobodan; Manojlović Cvetko; Marić Ljubica; Marinković Josif; Marković Vladimir; Mezetova Anita; Miljaković Olivera; Milojević Ivanka; Milojković-Đurić Jelena; Milošević Predrag; Milovuk Milan; Mitić Nikola; Mokranjac Stevan; Morfidis-Nisis Aleksandar; Muzička akademija u Beogradu; Muzičke knjižnice i zbirke u Jugoslaviji. Srbija; Muzički časopisi u Jugoslaviji. Srbija; Muzički glasnik I; Muzički glasnik II; Muzika, časopis; Muzikološki institut u Beogradu; Nikolić Aleksandar; Opera u Jugoslaviji. Srbija; Ostojić Tihomir; Paču Jovan; Parlić Dimitrije; Paunović Milenko; Pejović Roksanda; Petrović Danica; Petrović Radmila; Popović Vlada; Preger Andreja; Rendla Vítězslav; Sabljčić Mladen; Savić Žarko; Simić Vojislav; Skenderović Matija; Skovran Dušan; Spasić Draga; Srpska muzika. Umetnička; Stanković Kornelije; Stefan Srbin; Stefanović Dimitrije; Stefanović Pavle; Stefanović Kursula Jovan; Stojadinović Levova Mila; Stojanović Petar; Stojković Jovanka; Svoboda Josif; Šistek Vojtěch; Šlezinger Josif; Švarc Rikard; Tajčević Marko; Tomandl Mihovil; Tomić Živojin; Trbojević Dušan; Valiani Evgenija; Vinaver Ruža; Vinaver Stanislav; Višnjić Filip; Vrčević Buta Mirjana; Vujičić Tihomir; Vukdragović Mirjana; Zdravković Živojin; Zvuk, časopis. Dodatak u III tomu: Bingulac Ozren; Bruči Olga; Buta Lazar; De Santi Cristina.

426. *Мала енциклопедија Просвета*, књ. I–II. Просвета, Београд 1959; друго издање 1975; треће издање у три тома: 1978.

427. *Речник српскохрватског књижевног и народног језика*. Српска академија наука и уметности – Институт за српскохрватски језик, Београд. (С. Ђурић-Клајн се наводи у првој и другој књизи, штампанима 1959. и 1962. године, као спољни стручни сарадник за музику).

428. *Yugoslav Music*, Ed. Josip Andreis, Slavko Zlatić, „Jugoslavija“, Beograd 1959.

Попис одредница: Bajšanski Milan; Bandur Jovan; Binički Stanislav; Bugarinović Melanija; Cvejić Biserka; Cvejić Nikola; Cvejić Žarko; Čangalović Miroslav; Čolić Dragutin; Danon Oskar; Dornier Mirko; Dragutinović Branko; Đorđević Vladimir; Đurić-Klajn Stana; Gostuški Dragutin; Hajek Emil; Hristić Stevan; Jakšić Đura; Janković Stanoje; Jevđenijević Nada; Josif Enriko; Konjović Petar; Krstić Petar; Ličar Ćiril; Logar Mihovil; Manojlović Kosta; Marasović Zdenko; Marić Ljubica; Marinković Aleksandar; Marinković Josif; Marjanović Lazar; Marković Vladimir; Mezetova Anita; Mihailović Marija; Mihailović Olga; Milojević Miloje; Milošević Predrag; Mokranjac Stevan; Mokranjac Vasilije; Nastasijević Svetomir; Nuri-Hadžić Bahrja; Obradović Aleksandar; Parlić Dimitrije; Pašćan Svetolik; Paunović Milenko; Peričić Vlastimir; Petrović Dragutin; Pinterović Evgenija; Popović Dušan; Preger Andreja; Radenković Milutin; Radić Dušan; Stefanović Pavle; Stojanović Petar; Tajčević Marko; Trbojević Dušan; Vasiljević Miodrag; Vučković Vojislav; Zdravković Živojin; Zikova Zdenka; Živković Milenko.

429. *Leksikon jugoslavenske muzike*, I–II. Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, Zagreb 1984.

430. *Большая советская энциклопедия*. Москва 1949–1958; Ежегодник: 1963, 1964, 1965.

431. *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, I–XVI. Bärenreiter-Verlag, Kassel 1949–1979.

Попис одредница: Hristić Stevan; Jugoslawien. Serbien Volksmusik in Montenegro; Konjović Petar; Krstić Petar; Lhotka-Kalinski Ivo; Logar Mihovil; Manojlović Kosta; Marić Ljubica; Milojević Miloje; Milošević Predrag; Mokranjac Stevan; Rajičić Stanojlo; Ristić Milan; Stojanović Petar; Tajčević Marko; Vučković Vojislav; Vukdragović Mihailo; Živković Milenko. Dodatak: Bandur Jovan; Binički Stanislav; Đorđević Vladimir; Đurić-Klajn Stana.

432. *Fontes artis musicae*. Bärenreiter-Verlag, Kassel: *Bibliographie musicale yougoslave*, 1956, 1957, 1958.

433. *Enciclopedia della musica*, I–IV. Ricordi, Milano 1963–1964.

434. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, I–XX. Macmillan Publisher Limited, London 1980.

Потис одредница: Hristić Stevan; Josif Enriko; Konjović Petar; Logar Mihovil; Marić Ljubica; Milojević Miloje; Milošević Predrag; Nikolovski Vlastimir; Prokopiev Trajko; Radić Dušan; Rajičić Stanojlo; Ristić Milan; Stojanović Petar; Tajčević Marko; Vučković Vojislav; Vukdragović Mihailo; Živković Milenko.

Музичка критика

1. *Koncert Lazara Leva*, Музички гласник, 1938, VIII, 2, 30.
2. *Лотка-Млакар: Баво на селу*, Музички гласник, 1938, VIII, 4, 80–81.
3. *Народни фестивал игара и песама*, Музички гласник, 1938, VIII, 6, 127.
4. *Пиа и Пино Млакар у балету Лук од Франа Лотке*, Музички гласник, 1940, X, 7–8, 131.
5. *Симфониски концерт Оркестра Краљеве гарде*, Правда, 13. IV 1940, 8.
6. *Вече игара Клотилде и Александра Сахарова*, Правда, 14. IV 1940, 6, друго издање.
7. *Концерт Никите Магалова*, Правда, 15. IV 1940, 6, друго издање, Н. П.
8. *Концерт камерних дела Чајковскога*, Правда, 16. IV 1940, 9.
9. *Орфеј са г-ђом Бугариновић у главној улози*, Правда, 23. IV 1940, 6.
10. *Духовни концерт хора „Станковић“ и Југословенског академског друштва из Земуна*, Правда, 26. IV 1940, 5, друго издање.
12. *Оргуљски концерт г. Жозефа Бонеа*, Правда, 3. V 1940, 10.
13. *Концерт г. Роберта Сотенса у дворани Француског клуба*, Правда, 6. V 1940, 4, друго издање.
14. *Гостовање г-це Јурењев и г. Јурењева у Фаусту*, Правда, 8. V 1940, 5, друго издање.
15. *Турандот са г-ђом Немет у главној улози*, Правда, 30. III 1941, 9.
16. *Симфониска прослава 20. октобра. Три концерта Нине Јемељанове. Ма vlast Беджиха Сметане. Концерт совјетске и американске музике. Други концерт Радио-оркестра.*
17. *Милан Сакс диригује Београдском филхармонијом*, Наша књижевност, 1946, I, 1, 133–136.
18. *Концерти.Риголето*, Наша књижевност, I, 2, 283–284.
19. *Гостовање Државног ансамбла народних игара СССР. Шести концерт*
20. *Београдске филхармоније. Обнова Кавалерије рустикане*, Наша књижевност, 1946, I, 3, 450–452.
21. *Три концерта Београдске филхармоније*, Наша књижевност, 1946, I, 4, 612–614.
22. *Две оперске обнове и неколико концерата*, Наша књижевност, 1946, I, 5, 145–147.
23. *Кнез Игор на београдској позорници*, Наша књижевност, 1946, I, 2, 8, 621–622.
24. *Први концерт Београдске филхармоније*, Наша књижевност, 1946, I, 3, 10, 294–295.
25. *Почетак музичке сезоне у Београду*, Наша књижевност, 1946, I, 3, 11, 478–479.
26. *Концерти у октобру и новембру*, Наша књижевност, 1946, I, 3, 12, 585–587.
27. *Концерт Зинке Куиц. Плесне вечери*, Књижевност, 1947, II, 7–8, 97–99.
28. *Омладински концерт*, Књижевност, 1947, II, 9–10, 305.
29. *Кнез од Зете Петра Коњовића*, Наша књижевност, 1947, II, 1, 77–80.
30. *Смотре, приредбе, гостовања*, Наша књижевност, 1947, II, 2, 155–158.
31. *Симфониски, солистички и камерни концерти*, Наша књижевност, 1947, II, 3, 233–237.
32. *Концерти у марту*, Наша књижевност, 1947, II, 4, 324–327.
33. *Иван Сусањин на београдској позорници*, Наша књижевност, 1947, II, 6, 487–490.
34. *Охридска легенда Стевана Христића*, Књижевност, 1948, III, 1, 66–68.
35. *Пресек кроз концертну делатност*, Књижевност, 1948, III, 3, 244–247.
36. *Концерти домаћих и страних уметника*, Књижевност, 1948, III, 4, 308–310.
37. *Југословенске соло-песме на концерту Николе Цвејића*, Књижевност, 1948, III, 5–6, 406–408.
38. *Нова поставка Бориса Годунова на београдској сцени*, Књижевност, 1948, III, 7–8, 536–539.
39. *Копелија, балет Леа Делиба*, Књижевност, 1948, III, 7–8, 539–540.
40. *Два концерта Антонија Јанигра*, Књижевност, 1948, III, 11, 759.
41. *Концерти у децембру*, Књижевност, 1948, III, 11, 835.
42. *Музички живот*, Југославија, јесен 1949, 114–115.
43. *Обнова Аиде на београдској позорници*, Књижевност, 1949, IV, 1, 93–95.
44. *Уметност Енрика Маинардија*, Књижевност, 1949, IV, 2, 180–182.
45. *Еро с онога свијета Јакова Готовца*, Књижевност, 1949, IV, 3, 256–259.
46. *Ансамбл народних игара НР Србије*, Књижевност, 1949, IV, 5–6, 494–496.

47. *Други концерт за виолину и оркестар Станојла Рајичића*, Музика, 1949, II, 2, 67–75.
48. *Осврт на концертну делатност*, Књижевност, 1950, V, 2–3, 279.
49. *Концерти Кендала Тејлора*, Књижевност, 1950, V, 6, 610–611.
50. *Коштана Петра Коњовића у Београдској опери*, Политика, 25. V 1950.
51. *Лудвиг ван Бетовен: Фиделио. Прва премијера Београдске опере у новој сезони*, Политика, 5. X 1950.
52. *Премијера балета Балада о једној средњовековној љубави у Београду*, Политика, 3. XI 1950. [Ф. Лотка: *Балада о једној средњовековној љубави.*]
53. *Гостовање Љубљанске опере*, Књижевне новине, 27. X 1951.
54. *Бал под маскама у Београдској опери*, Политика, 18. I 1951.
55. *Веселе жене виндзорске. Премијера у Београдској опери*, Политика, 1. IV 1951.
56. *Невеста од Цетинграда, опера Крешимира Барановића*, Политика, 23. V 1951.
57. *Барановићево Лицитарско срце. Успех Београдског балета*, Политика, 11. XI 1951.
58. *Лабудово језеро у извођењу Балета Београдске опере*, Политика, 27. XII 1951.
59. *Пети абонентски концерт Београдске филхармоније*, Књижевне новине, 16. II 1952.
60. *Кармен са младим снагама*, Политика, 3. II 1952.
61. *Сељаци Петра Коњовића у извођењу ансамбла Београдске опере*, Политика, 9. II 1952.
62. *Солистички концерти Николаја Орлова*, Политика, 16. IV 1952.
63. *Две балетске премијере у Народном позоришту*, Политика, 2. VII 1952. [Р. Штраус: *Саломе*; С. Прокофјев: *Перица и вук.*]
64. *Сњегурочка на сцени Народног позоришта у Београду*, Политика, 13. XI 1952.
65. *Офенбахове Хофманове приче*, Политика, 25. I 1953.
66. *Обновљени Вертер*, Политика, 15. II 1953.
67. *Ђан Карло Меноти: Конзул. Оперска премијера у Народном позоришту у Београду*, Политика, 15. II 1953.
68. *Љубиларни композициони концерт Петра Стојановића*, Политика, 30. III 1953.
69. *Тражење нових начина истраживања*, Политика, 5. V 1953. [И. Стравински: *Орфеј*; М. Каломирис: *Јоланда*; Ж. Бизе: *Симфонија.*]
70. *Вердијев Отело*, Политика, 8. VII 1953.
71. *Концерт Пјера Фурнијеа*, Политика, 11. X 1953.
72. *Премијера Дон Хуана у Београдској опери*, Политика, 29. X 1953. [В. А. Моцарт: *Дон Хуан.*]
73. *Златна рибица Миховила Логара*, Политика, 15. XI 1953.
74. *Концерт виолинисте Александра Павловића*, Политика, 25. XII 1953.
75. *Загребачки солисти у Београду*, Политика, 17. I 1954.
76. *Жил Масне: Манон*, Политика, 7. II 1954.
77. *Уметност Николаја Орлова*, Политика, 4. IV 1954.
78. *Рихард Вагнер: Холанђанин луталица*, Политика, 12. V 1954.
79. *Наивна сентименталност*, Политика, 12. VI 1954. [У. Ђордано: *Андре Шеније.*]
80. *Стеван Христић: Сутон – музичка драма. Последња премијера у овој сезони*, Политика, 9. VII 1954.
81. *Освежење и одмена. Две премијере у Београдској опери*, Политика, 24. X 1954. [И. Лотка-Калински: *Анафабета*; М. де Фаља: *Живот је кратак.*]
82. *Велика оперска представа. Премијера Хованичине Модеста Мусоргског у Београдској опери*, Политика, 13. II 1955.
83. *Нова режија Кнеза Игора*, Политика, 10. IV 1955.
84. *Гостовање Александра Пирогова. Шопеново вече Халине Черни-Стефанске*, Политика, 24. IV 1955.
85. *Кинеска прича Крешимира Барановића. Балетска премијера у Народном позоришту*, Политика, 3. V 1955.
86. *Дон Карлос у опери*, Политика, 9. XII 1955.
87. *П. И. Чајковски: Пикова дама*, Политика, 6. I 1956.
88. *Разнородни спектакл. Од аскетске мирне музике до површине лакрдије Тиријеа*, Политика, 7. III 1956. [И. Стравински: *Ариозо*; М. де Фаља: *Љубав чаробница*; М. Тирије: *Краљица острва.*]
89. *Обновљена Фигарова женидба*, Политика, 16. IV 1956.
90. *Три балета у Београдској опери. Јубилеј Анице Прелић*, Политика, 25. IV 1956.
91. *Гаetano Долицети: Лучија од Ламермура*, Политика, 23. XII 1956.
92. *Бела Барток: Чудесни мандарин*, Политика, 14. II 1957.
93. *Маснеов Дон Кихот*, Политика, 14. III 1957.
94. *Жизела Адолфа Адама. Режија Леонида Лавровског*, Политика, 19. IV 1957.
95. *Првенац у нашој музици. И. Лотка-Калински: Путовање*, Политика, 30. VI 1957.
96. *Горски вијенац као сценски ораторијум*, Политика, 17. X 1957. [Н. Херцигоња: *Горски вијенац.*]
97. *Ф. Лотка: Ђаво на селу*, Политика, 25. XII 1957.
98. *Хорови и композитори*, Политика, 1, 2. и 3. I 1958.

99. *Моцартова Отмица из Сараја*, Политика, 6. II 1958.
100. *Симонида Станојла Рајичића*, Политика, 21. IV 1958.
101. *Бруно Бјелински*, Политика, 8. VI 1958.
102. *Ђ. Пучини: Девојка са запада*, Политика, 5. XI 1958.
103. *Три мала балета*, Политика, 21. I 1959. [А. Томази: *Освета*; К. Фрибец: *Вибрације*; Ж. Ибер: *Сусрет у Луисвилу*.]
104. *Обнова Фауста у Београдској опери. Гретхен без вретена*, Политика, 4. III 1959.
105. *Концерт Мирка Дорнера*, Политика, 6. IV 1959.
106. *Концерт Мирослава Чангаловића*, Политика, 13. IV 1959.
107. *Заљубљен у три наранџе*, Политика, 22. V 1959. [С. Прокофјев: *Заљубљен у три наранџе*.]
108. *Обнова Коњовићеве Коштане*, Политика, 21. X 1959.
109. *Орфеј и Еуридика*, Политика, 28. XI 1959.
110. *Свечана представа Евгенија Оњегина*, Политика, 9. III 1960.
111. *Концерт Филхармоније НР Македоније. Диригент Тодор Скаловски. Солиста Ладислав Палфи*, Политика, 16. IV 1960.
112. *Концерт Блани Тибоа*, Политика, 20. IV 1960.
113. *Жар-птица Игорa Стравинског. Премијера Београдског балета*, Политика, 18. X 1960.
114. *Обнова Отела*, Политика, 18. X 1960.
115. *Два дела Душана Радића: Ђеле-кула и Балада о месецу луталици*, Политика, 21. X 1960.
116. *Гостовање Новосадске опере у Београду. Лабудово језеро*, Политика, 23. I 1961.
117. *Коцкар Сергеја Прокофјева*, Политика, 3. III 1961.
118. *Бахчисарајска фонтана – враћање на старо*, Политика, 25. IV 1961.
119. *Душан Костић: Отаџбина*, Политика, 13. VII 1961.
120. *Михаило Вукдраговић: Србија*, Политика, 13. VII 1961.
121. *Премијера Самсона и Далиле у Београдској опери. Спонтаност и лепота извођења*, Политика, 122. X 1961.
123. *Обнова Продане невесте у Београдској опери. Духовито и забавно*, Политика, 6. II 1962.
124. *Три велика балета*, Политика, 17. IV 1962. [Р. де Банфилд: *Двобој Танкреда и Клоринде*; П. Коњовић: *Симфонијски триптихон*; В. Фортнер: *Рођендан инфанткиње*.]
125. *Б. Бритн: Популарна музичко-сценска игра „Стварајмо оперу“*, Политика, 13. XI 1962.
126. *Сорочински сајам Мусоргског*, Политика, 2. XII 1962.
127. *Хованичина у новом руху. Шостаковичева редакција је ближа оригиналној једноставности музичког језика Мусоргског, али је верзија Римског-Корсакова занимљивија*, Политика, 12. X 1962.
128. *Обновљено Пучинијево дело у Београдској опери. Мадам Батерфлај – на италијанском! Зашто је уместо једног разумљивог текста узет други, публицитетски сасвим неразумљив?* Политика, 11. II 1963.
129. *Делибова Копелија поново на сцени*, Политика, 2. III 1963.
130. *Никола Петин: три симфонијска портрета, диригент Ђура Јакшић*, Политика, 18. III 1963.
131. *Велики труд – недовољни резултати*, Политика, 3. IV 1963. [Вагнер: *Холанђанин луталица*.]
132. *Други међународни загребачки музички бијенале*, Политика, 11. 14. и 17. V 1963.
133. *Вердијево дело у Београдској опери. Набуко – изванредна представа*, Политика, 4. VI 1963.
134. *Концерт пијанисте Зденка Марасовића*, Политика, 28. IX 1963.
135. *Премијера Београдског балета. Мозаик успешних улога. Пепељуга Сергеја Прокофјева у режији и кореографији Нине Анисимове*, Политика, 22. X 1963.
136. *Ни комедија, ни балет: Љубав, то је главна ствар Душана Радића*, Политика, 17. XII 1963.
137. *Премијера Београдског балета. Пријатан дах свежине и новине. Човек пред огледалом Милка Келемена у кореографији Димитрија Парлића*, Политика, 28. II 1964. [М. Келемен: *Човек пред огледалом*; Ж. Бизе: *Симфонија*; С. Прокофјев: *Ромео и Јулија*.]
138. *Смелост и уметничка вера. Рихард Вагнер: Танхојзер. Редитељ и диригент Оскар Данон*, Политика, 29. IX 1964.
139. *Обнова Фигарове женидбе*, Политика, 27. X 1964.
140. *Два стилска антипода*, Политика, 11. XII 1964. [М. Келемен: *Апасионато*; И. Стравински: *Пољубац виле*.]
141. *Концерт Дечијег симфонијског оркестра из Софије, диригент Влади Симеонов*, Политика, 14. I 1965.
142. *Концерт Валентина Георгиу*, Политика, 18. I 1965.
143. *Балетска премијера у Народном позоришту. Напредак и пријатно изненађење. Три кратка балета у кореографији Димитрија Парлића*, Политика, 2. II 1965. [С. Прокофјев: *Балетске импресије*; Л. Минкус: *Дон Кихот*; Ј. Штраус: *Весела прича*.]
144. *Ђузепе Верди: Моћ судбине*, Политика, 10. II 1965.
145. *Концерт Дејана Михаиловића*, Политика, 22. II 1965.

146. *С. С. Прокофјев: Обнова балета Ромео и Јулија*, Политика, 6. IV 1965.
147. *Давно испробани ораторијум*, Политика, 6. X 1965.
148. *Ф. Лехар: Весела удовица*, Политика, 16. XI 1965.
149. *Норма у новој подели. Развучена радња, сладуњава музика*, Политика, 14. I 1966.
150. *Између опере и оперете. Слепи миш Јохана Штрауса. Редитељ Ани Радошевић. Диригент Оскар Данон*, Политика, 17. III 1966.
151. *Севиљски берберин са новим тумачима*, Политика, 22. VI 1966. [Ђ. Росини: *Севиљски берберин.*]
152. *Велико стваралачко искуство. Четрдесет прва, опера Миховила Логара у режији Младена Сабљића*, Политика, 25. X 1966.
153. *Скроман јубилеј и блистав почетак*, Политика, 15. XII 1966.
154. *Хендлов Цезар први пут у Београду. Режија Младен Сабљић, главне улоге Мирослав Чангаловић и Милка Стојановић*, Политика, 16. XII 1966.
155. *Модерна верзија Охридске легенде*, Политика, 3. I 1967.
156. *Антиподи савремене музике. Краљ Едит Игорa Стравинског и Тиресијине дојке Франсиса Пуланка*, Политика, 9. III 1967.
157. *С.С. Прокофјев: Блудни син*, Политика, 22. IV 1967.
158. *Манон Леско први пут у Београду*, Политика, 10. V 1967.
159. *Трубадур у новом руху*, Политика, 5. VII 1967.
160. *Нове снаге у старој Травијати*, Политика, 3. X 1967.
161. *Обновљена Кармен*, Политика, 5. XII 1967.
162. *Догађај сезоне у Народном позоришту. Дон Хуан – заводник игром. Две велике креације Јованке Бјегојевић и Милорада Мишковића*, Политика, 23. I 1968. [В. Ек: *Хуан од Царисе.*]
163. *„Баволски“ Мефисто Николаја Баурова*, Политика, 24. I 1968. [Ш. Гуно: *Фауст.*]
164. *Неправедно запостављено дело. Мазепа, опера Петра Иљича Чајковског*, Политика, 29. III 1968.
165. *Балет Чајковског на сцени Београдске опере. Зачарана лепотица – последња премијера у сезони. Диригент Богдан Бабић; редитељ Олга Јордан; главне улоге Вишња Ђорђевић, Душица Павловић, Душан Трнинић*, Политика, 13. VII 1968.
166. *Стогодишњица Народног позоришта у Београду. Прва српска опера. Станислав Бинички: На уранку, либрето Бранислав Нушић, редитељ Јован Путник*, Политика, 2. X 1968.
167. *Стогодишњица Народног позоришта. Обнова Симониде. Опера С. Рајичића у режији Ј. Путника*, Политика, 9. X 1968.
168. *Стогодишњица Народног позоришта у Београду. Права национална музичка драма. П. Коњовић: Кнез од Зете – Редитељ М. Сабљић – Диригент Д. Миладиновић*, Политика, 17. XII 1968.
169. *Стогодишњица Народног позоришта у Београду. Раскошан балетски спектакл: „Себастијан“ Ђан Карла Менотија и „Патетична симфонија“ Чајковског*, Политика, 28. XII 1968.
170. *Нова премијера у Београдској опери. Први сусрет са Х. В. Хенцеом. Балет Ондина и гости из Мађарске*, Политика, 7. III 1969.
171. *Гостовање у Београдској опери. Чешки солисти у Проданој невести* Политика, 22. III 1969. [Б. Сметана: *Продана невеста.*]
172. *Катарина Измајлова поново у Београду*, Политика, 25. IV 1969. [Д. Д. Шостакович: *Катарина Измајлова.*]
173. *Први пут код нас. Опера Римског-Корсакова, редитељ Младен Сабљић, диригент Оскар Данон*, Политика, 16. V 1969.
174. *Млади у Риголету*, Политика, 18. X 1969.
175. *Прва балетска премијера на земунској сцени. Ведро, топло, драматично: Пан, кореограф Вера Костић, диригент Борислав Паићан*, Политика, 8. XII 1969. [Б. Бјелински: *Петар Пан.*]
176. *Иван Сусањин Михаила Глинке*, Политика, 29. I 1970.
177. *Ђ. Верди: Дон Карлос*, Политика, 27. IV 1970.
178. *Обнова Лабудовог језера*, Политика, 21. V 1970.
179. *Прва премијера на београдском БИТЕФ-у. Извесна аскеза. Лондонска плесна трупа није представила најављени тотални театар*, Политика, 9. IX 1970.
180. *Београдске музичке свечаности. Историја и легенда. Премијера у Народном позоришту у Београду: драмски летопис Смрт Стефана Дечанског и балет Птицо, не склапај своја крила Енрика Јосифа*, Политика, 9. X 1970.
181. *Премијера у Театру Круг 101: камерна дела на камерној сцени. Оперске арије под називом Исповести. – Кратка опера Моцарт и Салијери од Римског-Корсакова – Балетски програм Звездани круг*, Политика, 28. XII 1970.
182. *Друга премијера Ђоконде. Изванредна креација Милке Стојановић у насловној улози*, Политика, 29. I 1971.

183. *Спонтана игра деце. Публика топло поздравља Загреб*, Политика, 25. II 1971. [Б. Бритн: *Мали димничар*.]
184. *Нова подела улога у Проданој невести*, Политика, 31. III 1971. [Б. Сметана: *Продана невеста*.]
185. *Сарајевски прваци у Београдској опери. Нежна и чедна Ђо-ђо-сан. У Пучинијевој Мадам Батерфлај гостовали Љиљана Молнар-Талајић, Антон Масини, Миливој Бачановић и Блага Видец са диригентом Иваном Штајцеровом*, Политика, 8. IV 1971.
186. *Лепота чаробне музике. В. А. Моцарт: Чаробна фрула. Режија Јоахим Херц, диригент Душан Миладиновић*, Политика, 21. V 1971.
187. *Премијера на земунској сцени Народног позоришта. Без довољно пародије. Опера Гаетана*
188. *Доницетија Љубавни напатак у режији Слободана Турлакова*, Политика, 5. X 1971.
189. *Освежење у знаку цеза*, Политика, 15. XII 1971. [Ц. Гершвин: *Порги и Бес*.]
190. *Премијера у Београдској опери. Сатира на чиновничку затуцаност. Иво Лотка-Калински компоновао према либретима инспирисаним Нушићевим кратким комедијама. Редитељ: Јован Путник*, Политика, 17. I 1972.
191. *Гостовање у Београдској опери. Загребачки солисти у Кнезу Игору. Представом Бородинове опере уз учешће Оркестра и Хора ансамбла Народног позоришта дириговао је Никша Бареза*, Политика, 7. II 1972.
192. *Лукреција у атријуму. Премијера камерне опере Бенџамина Бритна у режији Младена Сабљића. У главној улози Бреда Калеф, диригент Борислав Паићан*, Политика, 16. II 1972.
193. *Гостовање у Атељеу 212. Орфова опера први пут у Београду. Извођач Немачка гостујућа опера*, Политика, 10. III 1972.
194. *Велико вече балета. Русел: Бахус и Аријадна. Барт: Голем. Равел: Болеро. Кореографи: Димитрије Парлић и Морис Бежар*, Политика, 23. III 1972.
195. *Романтичарска патина са наивним симболима. Ђузепе Верди: Ернани; режија: Младен Сабљић; диригент: Оскар Данон*, Политика, 4. V 1972.
196. *Београдске музичке свечаности. Као празник музике и плеса: Сатана Војина Комадине, у извођењу Балета сарајевског Народног позоришта. Келеменово Опсадно стање и Напуштене. Букурештански Ромео и Јулија*, Политика, 19. X 1972.
197. *На прослави Савременог позоришта. Идеал слоге и мира. Грџић-Кабилџо: Јалта, Јалта, у извођењу загребачког позоришта Комедија*, Политика, 30. X 1972.
198. *Мимова драма. Балет по чувеном Толстојевом роману Ана Карењина на музику Родиона Шchedрина, поставка Димитрија Парлића*, Политика, 29. XII 1972.
199. *Премијера у Београдском позоришту. Ретко привлачан спектакл. Држић – Јусић: Дундо Мароје, режија Марко Фотез*, Политика, 7. II 1973.
200. *Без освежења. Обнова опере Заљубљен у три наранџе Сергеја Прокофјева*, Политика, 5. III 1973.
201. *Оперска премијера у театру Круг 101. Полетна представа младих (Роберто Хазон: Брачна агенција, редитељ Слободан Турлаков, у главним улогама Александра Ивановић и Слободан Станковић)*, Политика, 29. V 1973.
202. *Два балета на сцени Народног позоришта у Београду. Завршетак у знаку обнове. Симфонија Жоржа Бизеа и Дон Кихот Лудвига Минкуса*, Политика, 29. VI 1973.
203. *Пете Београдске музичке свечаности. Два савремена дела (Замак Плавобрадог Беле Бартока и Кармина бурана Карла Орфа)*, Политика, 17. X 1973.
204. *Премијера у Београдској опери. Шеста обнова Вертера. Редитељ Младен Сабљић. Диригент Богдан Бабић*, Политика, 3. XII 1973.
205. *Балетска премијера у Народном позоришту у Београду. Јубилеј у знаку иностраног савременог дела, Абраксас Вернера Ека у кореографији Јанин Шара – у главним улогама Душанка Сифниос, Вишња Ђорђевић, Радомир Вучић и Боривоје Младеновић*, Политика, 4. I 1974.
206. *Под велом заборав*, Политика, 2. II 1974.
207. *Дечија бајка као борбена драма. Јежева кућица Златана Вауде; редитељ Јован Путник; диригент Борислав Паићан*, Политика, 22. IV 1974.
208. *Оперета дуга пола века, Мала Флорами Ива Тијардовића*, Политика, 14. V 1974.
209. *Весела игра младих: Тајни брак Д. Чимарозе. Редитељ Слободан Турлаков. Музички сарадник Зоран Јовановић*, Политика, 21. V 1974.
210. *Опера за једну примадону (Препирка са паном Р. де Банфилда). Редитељ С. Турлаков. Диригент Б. Шепић*, Политика, 4. VI 1974.
211. *Са Београдских музичких свечаности. Вече домаћих балета. Весник буре Војислава Вучковића. Симфонијско коло Јакова Готовца, Даринкин дар Зорана Христића*, Политика, 11. X 1974.
212. *Са Београдских музичких свечаности. Блистава представа. Аријадна на Наксосу Рихарда Штрауса у извођењу Немачке опере из Западног Берлина*, Политика, 16. X 1974.

213. *Са Београдских музичких свечаности. Оданост Моцарту. Отмица из сараја В. А. Моцарта у извођењу Немачке опере из Западног Берлина*, Политика, 17. X 1974.
214. *Премиијера у Опери Народног позоришта. Увек допадљива опера. Еро с онога свијета Јакова Готовца; диригент Богдан Бабић, редитељ Младен Сабљић*, Политика, 1. XI 1974.
215. *На сцени Народног позоришта у Београду. Разноврсност репертоара. Гостовање Балета Државне опере из Берлина*, Политика, 19. XI 1974.
216. *Са репризе у Народном позоришту у Београду. Ода импресионизму. Стихови, Облици – Верлен; кореографија и режија Мирјане Здравковић*, Политика, 8. I 1975. [Г. Форс: Соната за виолину и клавир; К. Дебиси: Игра за харфу и гудаче.]
217. *Премиијера у Народном позоришту у Београду. Лепо испричана бајка. Балет Крешимира Барановића Кинеска прича. Редитељ и кореограф Д. Парлић. Диригент Д. Миладиновић*, Политика, 3. IV 1975.
218. *Гостовање Опере прашког Народног позоришта у Београду. Узорно музицирање оркестра. Каћа Кабанова Леоша Јаначека; диригент Б. Грегор; редитељ К. Јернек*, Политика, 8. IV 1975.
219. *Гостовање опере Народног позоришта из Прага. Чаролије Прашке опере. Русалка А. Дворжска; редитељ В. Кашлик; диригент Б. Грегор*, Политика, 10. IV 1975.
220. *Привлачна представа. Моја љупка дама А. Лернера и Ф. Лоуија, редитељ Ж. Орешиковић*, Политика, 16. V 1975.
221. *Гостовање Уметничког ансамбла из НДР Кореје. Чар првог сусрета. Концерти корејског музичко-фолклорног ансамбла Мансуде у Београду*, Политика, 19. V 1975.
222. *Премиијера у Кругу 101. Две „телефонске“ опере. Људски глас Ф. Пуланка и Телефон Ђ. К. Менотија. Редитељ Слободан Турлаков. Извођачи; Олга Ђокић, Гордана Јевтовић и Горан Глигорић*, Политика, 2. VI 1975.
223. *Представа Факултета музичке уметности у Кругу 101. Подухват оперске омладине. Све тако чине В. А. Моцарта, припремили Р. Савић и С. Турлаков*, Политика, 17. VI 1975.
224. *Седме Београдске музичке свечаности. Верност традицији. Лабудово језеро у извођењу Академског позоришта из Лењинграда*, Политика, 15. X 1975.
225. *Седме Београдске музичке свечаности. Потресна људска драма. Јама Н. Херцигоње – гостовање Опере Српског народног позоришта из Новог Сада*, Политика, 16. X 1975.
226. *Са Седмих Београдских музичких свечаности. Склад певања и глуме. Холанђанин луталица Р. Вагнера. Гостовање Опере Хрватског народног казалишта из Загреба*, Политика, 22. X 1975.
227. *Нова представа у Београдској опери. Велика звучна фреска. Турандот Ђ. Пучинија; редитељ Јован Путник; диригент Душан Миладиновић*, Политика, 28. X 1975.
228. *Освежење репертоара. Италијанка у Алжиру Ђоакина Росинија; редитељ Борислав Поповић, диригент Борислав Паићан*, Политика, 29. I 1976.
229. *Гостовање у Београдској опери. Повратак велике оперске уметнице. Даница Мاستиловић као Турандот*, Политика, 13. II 1976.
230. *Милка Стојановић као Ђо-ђо-сан. Представа Пучинијеве Мадам Батерфлај у београдском Народном позоришту*, Политика, 1. III 1976.
231. *Балетска премијера у Народном позоришту. Круна двадестогодишњег рада. Кармен Родиона Шчедрина са Лидијом Пилипенко у главној улози*, Политика, 6. III 1976.
232. *Камерна опера Факултета музичке уметности. Полет и ведрина младих певача. Сеоске певачице В. Фјоравантија*, Политика, 6. IV 1976.
233. *Премиијера у Београдској опери. Потресна драма из сеоског живота: Јенуфа Леоша Јаначека; редитељ Младен Сабљић; диригент Само Хубад*, Политика, 9. IV 1976.
234. *Осме Београдске музичке свечаности. Врхунска представа: Електра Р. Штрауса. Гостовање Франкфуртске опере. Даница Мастиловић у насловној улози*, Политика, 14. X 1976.
235. *Осме Београдске музичке свечаности. Освајање Вагнера. Лоенгрин Р. Вагнера. Редитељ М. Сабљић. Диригент О. Данон*, Политика, 19. X 1976.
236. *Дани културе Совјетског Савеза. Уздржана музичка драма. Евгеније Оњегин са гостима из Совјетског Савеза у главним улогама*, Политика, 8. XI 1976.
237. *На сцени Опере у Београду. Младачки полет и одушевљење. Премиијера Боема Ђ. Пучинија. Редитељ Борислав Поповић, диригент Борислав Паићан*, Политика, 20. XII 1976.
238. *Опера Хрватског народног казалишта у Београду. Туробна драма потлачених. Из мртвог дома Л. Јаначека. Редитељ Јан Качар. Диригент Јован Шајновић*, Политика, 25. XII 1976.
239. *Премиијера у Београдској опери. Исечак из трагичне прошлости. Ђурађ Бранковић Светомира Настасијевића. Редитељ Јован Путник. Диригент Богдан Бабић*, Политика, 29. III 1977.
240. *Враћање на старо. Трубадур Ђузепе Вердија. Диригент Борислав Паићан, редитељ Борислав Поповић*, Политика, 6. V 1977.
241. *Београдске музичке свечаности. Незнатан број музичких представа. Сјај су дали гости. Аида Ђузепе Вердија са иностраним гостима. Диригент Богдан Бабић*, Политика, 12. X 1977.

242. *Премијера у Београдској опери. Истина и варка у позоришту. Пајаци Руђера Леонкавала и Кавалерија рустикана Пјетра Маскањија. Редитељ Борислав Поповић. Диригент Богдан Бабић, Политика, 28. XII 1977.*
243. *Гостовање Хрватског народног казалишта. Драма о отуђеном човеку. Опера Моћ врлине И. Куљерића, Д. Миладиновића и И. Спасића. Диригент И. Куљерић. Редитељ Д. Миладиновић, Политика, 4. I 1978.*
244. *Премијера у Позоришту на Теразијама. Чедна лирска комедија. Занесењаџи Џонса и Шмита. Редитељ А. Огњановић. Диригент Војислав Симић, Политика, 1. II 1978.*
245. *Премијера у Београдској опери. Борба између добра и зла. Фауст Ш. Гуноа. Диригент С. Хубад. Редитељ С. Вафијадис, Политика, 27. III 1978.*
246. *Оперска представа Факултета музичке уметности. Студенти на лествицама успона. Ђ. Росини: Свилене лествице. Редитељ С. Турлаков. Диригент Павле Медаковић, Политика, 24. V 1978.*
247. *Премијера у Београдској опери. Ведро и полетно. Севиљски берберин Ђ. Росинија. Редитељ Б. Поповић. Диригент Д. Миладиновић, Политика, 23. VI 1978.*
248. *Под велом заборав, Pro musica, 1978, 93, 8–9.*
249. *Премијера у Београдској опери. Вечна тема о слободи. Фиделио Л. ван Бетовена: редитељ М. Сабљић, диригент Б. Паићан, Политика, 16. X 1979.*
250. *Опера на Београдским музичким свечаностима. Безазлена младалачка прича. Алберт Херинг Б. Бритна. Редитељ М. Сабљић. Диригент Д. Миладиновић, Политика, 25. X 1979.*
251. *Премијера у Позоришту на Теразијама. Ведро и привлачна играрија. Весела удовица Ф. Лехара. Редитељ А. Милошевић. Диригент Љ. Лазаревић, Политика, 5. XII 1979.*
252. *Премијера у Београдској опери. Убиство на балу. Бал под маскама Ђ. Вердија. Редитељ Д. Миладиновић. Диригент К. Траилеску, Политика, 4. I 1980.*